

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ

Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἕως 1 Ἰουλίου.
Ἑξαμηνίου Δρ. 6. — Ἑξαμηνίου φρ. γρ. 8.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΜΙΧ. Γ. ΓΑΛΑΝΟΣ.

ΓΡΑΦΕΙΑ

«Ἀναπλάσεως» καὶ ἐκδόσεως τοῦ Χρυσοστόμου
ἐδὸς Φιλέσσα, 5, παρὰ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ἐν Κύπρῳ ἐκλογὴ τοῦ Μητροπολίτου Πάφου. — Αἱ ἐντυπώσεις ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ Μητροπολίτου Πάφου. — Ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς «Ἀναπλάσεως» ὡς Μητροπολίτου Πάφου. — Ἐπιστολὴ τοῦ Προεδρείου τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀναπλάσεως» πρὸς τὴν Α. Μ. τὴν Βασιλίσσαν Ὀλγαν. — Ἡ διακονία τῶν 575 Ἑβδομάδιων. — Ἀποστολικὸν κήρυγμα Παναρέτου Χ. Δουληγέρη Ἀδῶς καὶ ἑλευθέρᾳ θέλῃσι. — Ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία καὶ ὁ Κλήρος αὐτῆς κατὰ τὸν Π. αἰῶνα, ὑπὸ Τιμ. Ἀναστασίου. — Αἱ Ἀρχαί, ἧτοι αἱ Κύριαι Διδασκαλίαι, ὑπὸ Δημητρίου Νωμολίδου. — Ὁ Παῖθιμος Ἰσαὰκ Μ. πιστεύει εἰς τὸν Χριστὸν καὶ χειροτονθεὶς πρεσβύτερος τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὸ Νικολ. Χ. Ἀυθράζη. — Κυριακὴ τῆς 28ης Ἰανουαρίου. Ἐκμνηστὴ εἰς τὸ Ἑβδομάδιον τοῦ Ἀσώτου. — Ἀπόστολος καὶ Ἑβδομάδιον. — Θεῖον κήρυγμα «Ἀναπλάσεως».

Ἡ ἐν ΚΥΠΡῳ ἐκλογὴ τοῦ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΦΟΥ

Τὴν 15ην τοῦ παρόντος μηνὸς Ἰανουαρίου ἐγένετο ἐν Λευκωσίᾳ τῆς Κύπρου ἡ προαγγελθεῖσα ἐκλογὴ πρὸς πλήρωσιν τοῦ κενοῦ Μητροπολιτικοῦ θρόνου Πάφου, ἐξελέγη δὲ Μητροπολίτης παμψηφεί ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Κύπρου καὶ τῶν λαϊκῶν ἀντιπροσώπων τῆς Πάφου ὁ πανοσιολογιώτατος Διευθυντὴς τῆς «Ἀναπλάσεως» ἀρχιμανδρίτης **Παναρέτος Δουληγέρης**.

Τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Κύπρου ἀνήγγειλεν εἰς τὸν ψηφισθέντα διὰ τοῦ ἐξῆς τηλεγραφήματος:

Ἀρχιμανδρίτην Παναρέτον Δουληγέρην

Ἀ θ ῆ ν α ς

Ἱερὰ Σύνοδος Ἐκκλησίας Κύπρου ἀγγέλλει δι' ἐξελέγητε παμψηφεί Μητροπολίτης Πάφου, ἀναμένει δὲ τηλεγραφικῶς παραδοχὴν σας.

Ἱερὰ Σύνοδος

Ἡ αὕτη Ἱερὰ Σύνοδος μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων Πά-

φου ἀπηύθυνεν ἀκολούθως καὶ τὸ ἐπόμενον τηλεγράφημα:

Ἐψηφισμένον Πάφου

Ἀ θ ῆ ν α ς

Ἱερὰ Σύνοδος Κύπρου καὶ ἀντιπροσώποι συγχαιροῦσιν ἐπὶ ἐκλογῇ ἡμῶν εἰς Μητροπολίτην Πάφου. Πρεσβεία ἐλεύσεται αὐτοῦ διὰ τὰ περὶ τῆς:

Ἱερὰς Συνόδου

Ὁ ἐψηφισμένος Μητροπολίτης Πάφου κ. Παναρέτος ἐδέχθη ἀκόμη συγχαρητήρια τηλεγραφήματα ἐκ τοῦ ἐν Πάφῳ Συλλόγου «ἡ Εὐσέβεια» καὶ τῶν αὐτόθι ἐπιτροπῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐκ τοῦ ἐν Λεμεσῶν Συλλόγου «ἡ Ἰσότης», ἐκ τοῦ ἐν Λευκωσίᾳ Συλλόγου «ἡ Ὁρθοδοξία», καὶ ἐκ τῶν βουλευτῶν Λεμεσσοῦ Πάφου κ. κ. Ἰωαννίδου καὶ Φραγκοῦδη.

Δ Η Λ Ω Σ Ι Σ

Συνεπαίξ τῆς ἐκλογῆς ταύτης ὁ ἐψηφισμένος Μητροπολίτης Πάφου κ. Παναρέτος ἀποχωρεῖ τῆς Διευθύνσεως τῆς «Ἀναπλάσεως», εἰς τὴν πολυτιμωτάτῃς προσέφερεν ὑπηρεσίας, ἀναλαμβάνει δὲ καὶ τὴν διεύθυνσιν ὁ συντάκτης καὶ ἐκδότης τῆς «Ἀναπλάσεως» κ. Μιχαὴλ Γ. Γαλανός, πρὸς τὸν ὅποιον τοῦ λοιποῦ θὰ διευθύνωνται πᾶσαι αἱ ἀφορῶσαι τὸ περιοδικὸν ἐπιστολαὶ καθὼς καὶ πᾶσαι ἐκ συνδρομῶν αὐτοῦ χρηματικὴ ἀποστολή.

Αἱ ἐντυπώσεις ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ Μητροπολίτου ΠΑΦΟΥ

Ἐκτὸς τοῦ Ἀθηναίου τύπου, ἀμεινῶς κρίναντος τὴν ἐκλογὴν τοῦ πατρὸς Δουληγέρη ὡς Μητροπολίτου Πάφου, πλεισταὶ ἄλλαι ἐκδηλώσεις ἐμαρτύρησαν ὅτι ἐν Ἑλλάδι οἱ ἐκτελοῦντες τὸ καθήκον αὐτῶν κληρικοὶ ἐφελκόμενοι βαθύτατον τὸν σεβασμὸν καὶ ἐλπίδον τὴν συμπάθειαν. Οὕτω κατὰ δεκάδας καθ' ἐκάστην ἐρχοῦνται ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τὰ συγχαρητήρια γράμματα καὶ τηλεγραφήματα πρὸς

τὴν ἐφημερίαν Μητροπολίτην Πάφου, ἐξ ἀρχιερέων, ιερέων, πολιτῶν, ἑξομολογητῶν, σωματείων καὶ δημοτικῶν συμβουλίων, ἐν οἷς ἡ λύπη ἐπὶ τῇ ἐξ Ἑλλάδος ἀπομακρύνσει κληρικῶν μοχλῶσαντος εὐδοκίματά τε ὑπὲρ τοῦ θεοῦ κηρύγματος συμμιγνύεται μετὰ χαρᾶς πολλῆς καὶ ἀγαλλιάσεως ἐπὶ τῇ περιφανείᾳ ἀγνωρίζει τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ καὶ τῇ πεποιθήσει ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου θὰ εὖρῃ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἑνα τῶν ἀπ' ἀρχῆς ἀρίστων αὐτῆς ποιμένων καὶ διδασκάλων.

Καὶ ἐν Ἀθήναις δὲ δὲν ἔλειψαν ἐκδηλώσεις συγκινητικώταται, ἀποτελέσασαι τὸν καλλίστον στέφανόν τῶν ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ κηρύγματος κόπων τοῦ τῶς διευθυντοῦ τῆς «Ἀναπλάσεως». Ἐπὶ τῇ ἀναγγελίᾳ, ὅτι ἔμελλε νὰ ἐμῆλθῃ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς, μοναδικῶς ἐγένετο ἐν αὐτῇ συνωστισμός, ἡ κατοντάδες δ' ἠναγκάσθησαν ν' ἀπέλθωσιν εὐρύσαι κατελθιμένην καὶ τὴν κλίμακα. Καὶ ὅτε μετὰ τὴν βραχίαν ἐμῆλθον τὸ πλῆθος ἐπέμεινε νὰ ἀσπασθῇ τὴν χεῖρα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κήρυκος, πρὸς δὲ τὴν ὥφειλε χάριν καὶ εὐγνωμοσύνην, κανεὶς ὀφθαλμός δὲν ἔμεινε ἀδακρυς, καὶ οἱ λυγμοὶ δὲν ἤδυναντο νὰ κατασταλάσῃ. Καὶ κλαυθμοὶ δ' ἐξεργήνυντο, καὶ εἶχε καθ' ὅλον ἡ σκηνὴ καὶ τι ἀπεύρας ἱερὸν καὶ ἐπώδυνον καὶ γλυκὺ καὶ ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας, μετέχων καὶ αὐτός τῆς δυνάμεως τῶν ἐκδηλωθέντων αἰσθημάτων, ἐνθ' συνεσφίγγετο ἡ καρδίᾳ του καὶ ὑψαίνοντο οἱ ὀφθαλμοὶ του, παρηγορεῖτο συλλογιζόμενος ὅτι ἐν ταῖς τάξεσι τῶν ἀρχόντων τοῦ κηρύγματος τῆς «Ἀναπλάσεως» ὑπάρχουσι καρδίαι οὕτω γνωρίζουσαι νὰ ἀγαπῶσι τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν κοπιῶντας, καὶ ὅτι ὁ τόσον ἀγαπηθεὶς ἐργάτης τοῦ θεοῦ λόγου, ἔμελλεν ἀπὸ ὑψηλοτέρης σκοπίας νὰ συνεχίσῃ τὴν διακονίαν του, μᾶλλον πολὺμοχθον ἀλλὰ καὶ μᾶλλον καρποφόρον.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ» ΩΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΦΟΥ

Οἱ περὶ τὸν Σύλλογον τῆς «Ἀναπλάσεως», μετασχόντες τῆς κοινῆς ἀγαλλιάσεως ἐπὶ τῇ πανηγυρικῇ ἐκλογῇ τοῦ πανοσιολογίστατος κ. Παναρέτου Δουληγέρῃ ὡς Μητροπολίτου Πάφου, ἡσθάνθησαν ὅλα βαθυτέραν τὴν ἐξ αὐτῆς ὑλίσιν καὶ ὀδύνῃ. Ἡ ἀπομάκρυνσις του διανοίγει κενὸν μέγα εἰς τὰς τάξεις τῆς «Ἀναπλάσεως», τὸ ὅποιον ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον δὲν βλέπομεν πῶς θὰ πληρωθῇ. Εἰς τὸ δεκαπεντάμηνον διάστημα τῆς διευθύνσεως του τὸ περιοδικὸν ἡμῶν τῷ ὥφειλε περὶ τὰς δύο χιλιάδας συνδρομητῶν, τὸ δὲ κήρυγμα τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου θὰ τὸν ποθῇ ἐπὶ πολὺ. Ἡ τελευταία του μάλιστα περιοδεία ἀνά τὴν Φθιώτιδα καὶ τὴν Θεσσαλίαν τὸν ἀνέδειξε περιφανῶς με-

τὰς τῶν συγχρόνων ἐργατῶν τοῦ θεοῦ λόγου τὸν ἀνέδειξε εἰς ἀντοχήν, τὸν ἀνέδειξε καὶ εἰς πειθὺ. Πορευόμενος διὰ τῆς πικρῆς δυσθάρτου, εἰς 90 ἡμέρας ἐξεφώνησεν ὀκτακτὴς ἐνενήκοντα καὶ ἑπτὰ, τὰ δὲ γράμματα τὰ καταφθάνοντα εἰς τὸ γράφειόν ἡμῶν ἔλτοτε ἀπὸ τῶν πόλεων καὶ κομποπόλεων, ἐν αἷς ἐκέρυζε, μακρυροῦσιν ὁπόσον ἐξόχως καὶ τελεσφόρος ἐπέδρασεν ἡ διδασχὴ αὐτοῦ. Καὶ ἐν ἐπὶ τινὰ ἔτη ὁ πατήρ Δουληγέρης ἐξηκολούθει τὴν ἀπὸ τῶν τάξεων τῆς «Ἀναπλάσεως» ἐπαρχικὴν ἐργασίαν τοῦ ὑπὲρ τοῦ θεοῦ λόγου, οὐδεμίαν ἀμφισβητοῦσαν εἰς ὅσον ὅτι ὁ Σύλλογος ἡμῶν θὰ καθίστατο ἡ πρώτη πνευματικὴ δύναμις ἀπάτης τῆς Ἑλλάδος.

Ἀλλὰ παρὰ πᾶσαν τὴν ἐν τῇ ἀναχωρήσει αὐτοῦ ζήμιν τῆς ἐργασίας τοῦ Συλλόγου, ἐν ᾧ συνηδελφωθήμεν ἀρρήκτως, ἔθεωρήσαμεν ὅτι ὀφείλα ν' ἀποδεχθῇ τὴν προσηνεχθεῖσαν αὐτῷ ἐν Κύπρῳ νέαν διακονίαν, διακονίαν κηρύγματος, ἀλλὰ καὶ διακονίαν ποιμαντορίας. Ὁλίγιστοι εἶνε οἱ κήρυκες τῆς περιουσίας τοῦ ἐφημεριμένου Μητροπολίτου Πάφου, ἀλλὰ καὶ δὲν εἶνε πολλοὶ οἱ κατέχοντες ἴσα πρὸς τὰ ἰδικὰ του τὰ ποιμαντικὰ χαρίσματα. Ὁ ζήλος του, ἡ ἰσχὺς τῆς θελήσεώς του, τὸ εὐψυχον αὐτοῦ καὶ τὸ θερμουργόν εἶνε παγκοίνως ὁμολογημένα, ἀλλ' ἡμεῖς, οἵτινες ἐν μακρῇ συνεργασίᾳ κατείδομεν ὁλόκληρον τὴν ψυχὴν του, γνωρίζομεν ὅτι ὁμοία κατέχει καὶ τὰ πλεονεκτήματα τῆς διοικητικῆς ἱκανότητος καὶ συνέσεως. Ταῦτα δὲ πάντα, χρήσιμα διὰ πᾶσαν ἐν γένει Ἐκκλησίαν, εἶνε ἐξόχως ἐπικαίρα διὰ τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησίας. Τινές, μονομερῶς προσέξαντες εἰς τὸ ζῆλον τοῦ ἐφημεριμένου Μητροπολίτου Πάφου, ἠθέλησαν νὰ φοβηθῶσι μὴ αἱ ἐν Κύπρῳ προϋπάρχονσαι ἐκκλησιαστικαὶ ἀνωμαλίαι δὲν κατευνασθῶσι διὰ τῆς ἐκεῖ παρουσίας του, ἀλλ' ἡμεῖς, οἱ γνωρίζοντες καὶ τὴν μετριότητάν αὐτοῦ καὶ τὸν λογισμὸν καὶ τὴν συνέσιν, ἔχομεν ἀνράδαντον τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ παρουσία του θὰ συντελέσῃ τὰ μέγιστα πρὸς συνδιαλλαγὴν καὶ εἰρήνησιν τῶν ἐν Κύπρῳ ἀντιμαχομένων, διὰ τὴν αἰτίαν δὲ ἀκριβῶς ταύτην, ὡς συνάδελφοί του, ἐνομίσαμεν ὅτι ὀφείλομεν νὰ τὸν προτρέψωμεν εἰς ἀποδοχὴν τῆς γενομένης ἐκλογῆς, παρὰ πᾶν τὸ μέγα καὶ δυσαναπλήρωτον κενόν, τὸ ὅποιον ἡ ἐξ Ἑλλάδος ἀπομάκρυνσις του διανοίγει εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου. Ἡ εἰρήνευσις καὶ ἡ ἐν Χριστῷ προκοπὴ μίας Ἐκκλησίας εἶνε ἔργα, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἰδιώται καὶ σωματεῖα ὀφείλουσι νὰ στέργωσι δι' ἑαυτὰ τὰς μεγίστας τῶν θυσιῶν, καὶ οἱ περὶ τὴν «Ἀναπλάσιν» εὐτυχεῖς εἰμεθα ἐπὶ τῷ ὅτι ἐξασθενῇ αὕτη, διὰ νὰ ἐνισχυθῇ ἡ ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησία. Δουληγέρης ὁ ἐπίσκοπος θὰ δειχθῇ ἐφάμιλλος Δουληγέρῃ τοῦ κήρυκος. Οἱ ἐν Κύπρῳ τὸν ἐξέλεξαν Μητροπολίτην Πάφου, τιμῆσαντες ἐν αὐτῷ τὸν ἀρχιμανδρίτην τὸν διακριθέντα ὑπεράρχως ἐν τῇ διακονίᾳ τοῦ θεοῦ λόγου. οἱ ἐν Κύπρῳ εἰμεθα βέβαιοι ὅτι ἐντός μικροῦ θὰ ἐπικροτήσωσιν ἐν αὐτῷ μετὰ μείζονος ἐνθουσιασμοῦ τὸν ζήλουτον ἱεράρχην. Οἱ ἐν Κύπρῳ, ὅχι οἱ τινές, ὅχι οἱ πολλοὶ, ἀλλὰ οἱ πάντες, διότι θέλει ἐργασθῇ ἐν τῷ κύκλῳ τῆς δικαιοδο-

σίας του ὑπὲρ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης πάντων τῶν Κυπρίων.

Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ ὁ ἡμέτερος Σύλλογος ἀποχωρίζεται μετὰ ὑλίσιν, ἀλλὰ καὶ μετὰ χαρᾶς τοῦ ἐκλεκτοῦ αὐτοῦ ἐργάτου καὶ ἡ χαρὰ ἡμῶν θέλει ὑπερπληθυνθῇ ὅταν μετ' οὐ πολὺ αὐτὰ τὰ πράγματα θὰ δείξωσιν ὅτι ἡ θεία χάρις ἠθέλησεν ὅπως ἐκ τῶν τάξεων τῆς «Ἀναπλάσεως» προέλθῃ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν εἰς τῶν ἀρίστων ἐπισκόπων τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ πατρὸς Δουληγέρῃ ὑπῆρξεν ἀμωμος, ἀγνή, ἀφωγος, λευκὴ, γενομένη ὑπὸ ἐκλογῶν, οἵτινες μακρόθεν, ἀνευ προσωπικῆς τιμῆς ἐκπαθήσεως, ἀγνοούντες τὸ πρόσωπον, ἀπέτισαν εὐλαβὸς φόρον τιμῆς πρὸς τὸν ἀνύστατον ἐργάτην τοῦ ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου, ὁ Κύριος εἶπε νὰ τὸν ἀξιώσῃ ὅπως καὶ ἡ δρᾶσις του ὑπάρξῃ ἐπίσης ἀφωγος καὶ λευκὴ, ἀνάλογος πρὸς τὰς προσδοκίας τῶν ἐν Κύπρῳ ἐκλογῶν του καὶ πρὸς τὰς εὐχάς, αἵτινες ἐκφράζονται ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξ Ἑλλάδος ὑπὸ χιλιάδων ψυχῶν, αἵτινες, ἰδοῦσαι ἐν αὐτῷ ἀληθὴ διδάσκαλον κατὰ Χριστόν, περιμένουσιν ἥδη νὰ χαιρετίσωσιν ἐν τῷ προσώπῳ του καὶ ἀληθῇ κατὰ Χρῆστον ποιμένα.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΗΣ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ» ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α. Μ. ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΕΙΣΣΑΝ ΟΛΓΑΝ

Τῇ Α. Μ. τῇ Σεπτῇ Βασιλίσσῃ Ὁλγᾷ.

Μεγαλειοτάτη,

Ὁ ἐν Κιέβῳ ὁμογενὴς ἀρχιμανδρίτης πανοσιολογίστατος κ. Μελετίος Βαγιανέλλης, διαπλέγεται ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ συνεργήσῃ ὑπὲρ τῆς ἐν Χριστῷ ἀναπλάσεως τοῦ ἡμετέρου Ἔθνους καὶ δι' ἄλλων μὲν μέσων, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἡρμηνευμένου ἐν τῷ πνεύματι τῆς ἁγίας Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἐθνοφελούς τούτου σκοποῦ συνεισφέρειν εἰς ἐκδόσιν καὶ διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου, ὡς γινώσκει ἡ Υ. Μ. ἔχουσα εἰς χεῖρας Αὐτῆς τὸν πρῶτον τόμον τῆς δαπάνῃ αὐτοῦ ἐκδόσεως ταύτης. Πρὸς τοῦτο δὲ ἀπέστειλε καὶ αὐθις εἰς τὸν ἡμέτερον τῆς «Ἀναπλάσεως» Σύλλογον τὸ ποσὸν δρ. 575, δούς ἡμῖν ἐντολήν, ἵνα προσφέρωμεν τῇ Υ. Μ. ἵσον ἀριθμὸν ἀντιτύπων τοῦ φέροντος τὸ κύρος τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας Εὐαγγελίου τοῦ Ματθαίου μετὰ συντόμου ἡρμηνείας καὶ προσευχῶν, ἵνα διὰ βασιλικῆς χειρὸς χαρισθῇ ἡ Βίβλος αὕτη τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν εἰς ἀπορροαὴν παιδία.

Ἐἰς τὴν τοιαύτην δωρεάν τοῖμα νὰ προβῇ ὁ γεναρὸς πρεσβύτερος διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους:

Πρῶτον, διότι γνωρίζει μετὰ πόσης ὑψηλῆς στοργῆς φροντίζει ἡ Υ. Μ. ὑπὲρ τῶν ἀπόρων νεαρῶν βλαστῶν τοῦ Ἔθνους ἡμῶν, προστατεύουσα τὰ ἐκπαιδευτήρια αὐτῶν καὶ

ιδρύουσα ὑπὲρ τῶν δι' ἑλλειψιν χριστιανικῆς μορφώσεως ἐκκληματούντων ἐξ αὐτῶν σωφρονιστικὰς φυλακάς.

Δεύτερον, διότι πέποιθεν ὅτι οὕτω διὰ βασιλικῆς φιλοστόργου χειρὸς δύναται νὰ γίνη ἡ δωρεὰ τῶν Εὐαγγελίων προσηκόντως καὶ ἀμφοδίως.

Τρίτον, διότι φρονεῖ ὅτι ἡ δωρεὰ αὕτη, γινομένη διὰ τῆς χαριτοβρύτου Ἀνάσσης ἡμῶν, θέλει συντελέσει εἰς τὸ νὰ ἀναγινώσκηται τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ πλείονος προσοχῆς καὶ ἐνδιαφέροντος.

Καὶ τέταρτον, διότι ἐφίεται νὰ ἀποτίσῃ τὸν ὀφειλόμενον φόρον τιμῆς πρὸς τὴν Βασιλικὴν Ὑμῶν Οἰκογένειαν καὶ νὰ παράσῃ καὶ αὐτὸς μίαν ἐπὶ πλέον ἀφορμὴν πρὸς ἐπὶ μᾶλλον ἐνίσχυσιν τῆς πρὸς τὸν Θρόνον ἀγάπης τοῦ λαοῦ. Διότι ὁ μέγας εὐεργέτης τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀναπλάσεως» φρονεῖ μεθ' ἡμῶν, ὅτι πίστις ἐπὶ τὸν Σωτῆρα Θεὸν καὶ ἀγάπη πρὸς τοὺς Βασιλεῖς ἡμῶν εἶνε ἐκ τῶν πρωτίστως ἀπαιτούμενων διὰ τὴν καθόλου ἀνάπλάσιν καὶ πρόδον τῆς φιλότατης πατρίδος.

Ἐποφαινόμεθα μετ' εὐλαβείας

πιστοὶ ὑπάκουοι τοῦ Θρόνου

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Κ. Α. Διαλυσμάς

Ὁ Γραμματεὺς

Μιχ. Ι. Γαλανός

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΗΣ Α. Μ. ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΟΣ

Εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἡ Α. Μ. ἡ Βασιλίσσα ἡμῶν εὐχεσθήθη ν' ἀπαντήσῃ διὰ τοῦ κλειδοῦχου αὐτῆς κ. Δ. Μεσσαλᾶ ὡς ἐξῆς:

Ἐν Ἀθήναις. Ἀνάκτορα, τῇ 15 Ἰανουαρίου 1901.

Κύριε Ἀντιπρόεδρε,

Εὐχαρίστως γνωρίζω ὑμῖν ὅτι ἡ Α. Μ. ἡ Βασιλίσσα ὑδὸχθησεν ὅπως ἀποδεχθῇ τὰ διὰ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου ὑπὸ τοῦ ἐν Κιέβῳ διαμένοντος Ἀρχιμανδρίτου Κυρίου Μελετίου Βαγιανέλλῃ ἀποσταλέντα ἡρμηνευμένα ἱερὰ Εὐαγγέλια καὶ μετὰ διέταξεν ὅπως εὐχαριστήσῃ ὑμᾶς καὶ δι' ὑμῶν τὸν ἀποσταλέντα πανοσιώτατον Ἀρχιμανδρίτην Κύριον Βαγιανέλλην.

Μετὰ πόσης τιμῆς

Ἡμετέρος

Δ. Μεσσαλᾶς.

Η ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΩΝ 575 ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ

Ἡ Α. Μ. ἡ Βασιλίσσα διαθέσασα ἀπ' εὐθείας 50 ἐκ τῶν εἰρημένων 575 Εὐαγγελίων, εὐχεσθήθη ν' ἀναθέσῃ τὴν φροντίδα καὶ διανομὴν τῶν ἐπιλοίπων εἰς τὸν Πανοσιολογίστατον ἀρχιμανδρίτην κ. Τιμόθεον Ἀναστασίου, ὅστις καὶ ἐξετέλεσε τὴν ὑψηλὴν ἐντολήν.

Οὕτως εἰς μὲν τὸ Ἀμαλίειον Ὁρφανοτροφεῖον διανεμήθησαν 75 ἀντίτυπα κατὰ τὴν 7ην Ἰανουαρίου, προηγηθείσης προσλαβῆς περὶ τῆς μητρικῆς μερίδος τῆς

Α. Μ. ὑπὲρ τῶν ὀφθαλμῶν καραίων τοῦ Καταστήμα-
τος, περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς ὑπὸ τοῦ πανοσιολο-
γιωτάτου ἄρχιμ. κ. Μ. Βασιανέλλη πρὸς αὐτὰ διω-
ραῖς, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἅτινα δύνανται ν' ἀρυσθῶσιν ἐκ
τῆς μελέτης τοῦ Εὐαγγελίου, περὶ τῆς ἀγνότητος καὶ τῆς
σωφροσύνης ὡς πηγῶν χαρᾶς καὶ ὡς τῶν λαμπροτέρων στο-
λισμάτων πάσης κήρης, καὶ περὶ τοῦ ὅτι ἐν τῇ ὀφθαλμῶν
τῶν δύνανται νὰ ἐπαναπαύωνται καὶ νὰ θαρρῶσιν ἐν τῇ
πεποιθήσει ὅτι προστατεύονται φιλοστοργότατα ἀπὸ τὸν
οὐράνιον ἡμῶν Πατέρα. Κατὰ τὴν ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπῇ διακο-
μῇ καὶ προσκλησίᾳ παρίσταντο ἐκτὸς τῶν ὀφθαλμῶν κορα-
σιῶν καὶ ἡ Διευθύντρια μετὰ τῶν διδασκαλιστῶν.

Διὰ τοὺς ἀπόρους παιδᾶς τοῦ Συλλόγου Παρνασσῶ
διανεμήθησαν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ προέδρου αὐτοῦ κ. Ἀργυ-
ροπούλου καὶ τῶν ἐφόρων καὶ διδασκάλων Εὐαγγελία
ἐκατὸν μετὰ προσκλησίαν, ἐν ᾗ πρὸς τοὺς ἄλλους, προση-
κόντως ἐξαρθείσης τῆς γενομένης δωρεᾶς, προετράπησαν οἱ
πληρώσαντες τὴν αἴθουσαν τοῦ Συλλόγου καὶ τὸ ὑπερῶν
αὐτῆς μαθηταὶ ἦσαν γένωσιν ἀληθεῖς χριστιανοί, ἐν τῇ
πεποιθήσει ὅτι, ὅπου ἐξωσιν ἐντὸς τῶν τῶν Χριστῶν, θὰ
ἔρῃσι τὴν ἀληθὴ ἀξίαν, καὶ θὰ εἴναι τετιμημένοι εἰς ὅποιον-
δήποτε ἐπάγγελμα καὶ ἀν' ἐπιδοθῶσι, καὶ εἰς ὅποιανδ' ἴ-
ποτε βαθμίδα τῆς κοινωνικῆς κλίμακος ἀν' εὐρεθῶσι.

Ὡσαύτως εἰς τὸ ὀφθαλμοτροφεῖον Χ' Κόστω διανεμήθη-
σαν ἀντίτυπα 75.

Εἰς τὸ Ἀδερφώφειον Ἐφηβείον ἀντίτυπα 150.

Εἰς τὸ ἐν Παιδείᾳ Ζάννειον ὀφθαλμοτροφεῖον τὴν
11ην Ἰανουαρίου 75 ἀντίτυπα μετ' ἀναλόγου προκλη-
τικῆς πρὸς τοὺς αὐτοὺς ὀφθαλμοὺς παιδᾶς ἐπὶ παρουσίᾳ
τοῦ διευθυντοῦ κ. Στάη καὶ τῶν διδασκάλων.

Καὶ 50 ἀντίτυπα ἐστάλησαν εἰς τὴν ἐν Πύργῳ Σχο-
λὴν Ἀπόρων Παιδῶν τοῦ ἐκεί Τμήματος τῆς Ἀναπλά-
σεως.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗ

ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΘΕΛΗΣΙΣ

Τὸ λογικὸν καὶ ἡ ἐλευθέρη θέλησις εἶνε ἡ θεία προῖξ, διὰ
τῆς ὁποίας ἐπρόκειτο τὸν «βριχὺ τι παρ' ἀγγέλους ἡλα-
τωμένον ἄνθρωπον» ὁ Δημιουργός.

Διὰ τῆς συμπαράσεως τῶν θεοειδῶν δύο αὐτῶν δυνάμεων,
τοῦ λόγου καὶ τῆς ἐλευθέρης θέλησεως, ὁ ἄνθρωπος μελετᾷ
τὴν ἐκείνου τοῦ εὐρίσκου τὴν αἰτίαν τῆς ὑπαρξεώς του, τὸν
Θεόν, μελετᾷ τὰς ἀπειροτελείους αὐτοῦ ιδιότητάς καὶ τελειότη-
τας, καὶ κανονίζει τὸν βίον καὶ τὰς πράξεις αὐτοῦ πρὸς αὐτάς,
καὶ μελετᾷ τὴν φύσιν ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐτεθῆ ὡς κυρίαρχος. Πρὸς
τούτους ὁ ἄνθρωπος διὰ τῶν δύο εἰρημένων μοχλῶν ἀνακαλύ-
πτει τὰς ιδιότητάς καὶ συνδυάζει ἀναλλήλως τὰς αὐτῶν
ὀλικὰς καὶ πνευματικὰς δυνάμεις καὶ δημιουργεῖ δι' αὐτῶν

κολοστοὺς τέχνης καὶ ἀληθοῦς ἐπιστήμης ἐπ' ὠφελείᾳ καὶ
σωτηρίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ πρόοδος καὶ ἡ εὐδαιμονία τοῦ κόσμου ἐξαρτᾶται ἐκ
τῆς ὑγιούς καταστάσεως τοῦ λογικοῦ καὶ τῆς θελήσεως ἐκ-
δηλουμένης ἐν τῇ ἀρμονικῇ καὶ σκοπῇ αὐτῶν συμπαράσει.

Πᾶς πολὺτος, ἡθικός καὶ ὀλικός, καὶ πᾶν ὅ,τι ὁ κόσμος
θεωρεῖ καὶ ἔχει εὐγενές, εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς καλῆς χρήσεως
τῶν δύο εἰρημένων δυνάμεων, ὅπως τὰν ἀπαλιν πᾶσα δυ-
σαρμονία, πᾶσα ἀπώλεια καὶ καταστροφή καὶ πᾶσα ἀγένεια
καὶ φουλότης εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς κακῆς χρήσεως καὶ τῆς
πρὸς ἀλλήλους διαμάχης τῶν δυνάμεων αὐτῶν.

Ὁ ἄνθρωπος, πρὸ τῆς πτώσεως αὐτοῦ, μὲ τὸ ἄτρωτον
καὶ ἀνέπαφον τῶν δύο τούτων θεσπίσεων πτερυγῶν τοῦ λο-
γικοῦ καὶ τῆς ἐλευθέρης θέλησεως ἐπτερυγίζεν ἐν τῷ Παρα-
δείσῳ τῆς ζωῆς εὐτυχίας, εὐδαιμονίας καὶ γαλήνης, πλήρης
πνευματικῆς ἀρμονίας καὶ ἀνεκλαλήτου μακαριότητος, ἡ
δυσφορία δὲ καὶ ἡ κατήφεια, ἡ θλίψις καὶ ἡ στενοχωρία
ἐλαβον ἀρχὴν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου, ἀμα, καίριος
προθεσμία, κατέπεσεν ἡ μία πτέρυξ, ἀμα ἡμάρτησεν ἡ θέλησις
ποιησαμένη κατὰ τὴν τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς, παρὰ τὸ φῶς
καὶ τὴν διαμαρτυρίαν τοῦ λογικοῦ.

Μὴ δυνάμενος πλέον, ἀγκυπτοὶ ἀναγνώσται, ὁ ἄνθρωπος
νὰ πετάξῃ καὶ νὰ σταθῇ εἰς τὸ ὕψος τοῦ μετὰ τὴν μίαν μόνον
πτέρυγαν τοῦ λογικοῦ, κατέπεσεν εἰς τὴν γῆν, εἰς τὰ πάθη,
πτῶμα ἐξέλειον, δειλασθείς ἀπὸ τῆς ἀρχαϊκῆς ἐχθροῦ,
διὰ τῆς παρακοῆς δὲ εἰς τὸ θεῖον θέλημα καὶ αὐτὸ τὸ λο-
γικὸν συρόμενον, ὡς τὸ τοῦ πληγώμενου πτηνοῦ, εἰς τὴν
γῆν, ἐπληρώθη καὶ ἐν πλείστοις διεφθέρη.

Ὅρθον λοιπὸν λογικόν, ὀρθὴ σκέψις καὶ ἀγαθὴ ἐλευθέρη
θέλησις, ἴδου ἡ νύμφη τοῦ θεοῦ φωτός καὶ ἡ τροφή τοῦ
οὐρανοῦ μένουσι. Τὰς δύο ταύτας δυνάμεις ἡ ἱστορία βρον-
τοῦται ὅτι μόνον ὁ Ἰησοῦς δύναται νὰ θεραπεύσῃ καὶ ἐν
ἀρμονικῇ συμπαράσει νὰ διευθετήσῃ. Ὁ Θεὸς Παῦλος ἐν τῇ
Ἀποστολικῇ περιουσίᾳ τῆς ἐρχομένης Κυριακῆς παραθέτων
τὰς δύο ταύτας δυνάμεις διαφωτίζει ἡμᾶς περὶ τῶν ὁρίων
τῆς δικαιοδοσίας ἐκείτης καὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν, συμβιβα-
ζόμενοι καὶ συμπαράττομεν, ἀπεκρίτουμεν τὰ ἔργα πάσης πώ-
τητιος καὶ πάσης εὐδαιμονίας, ἡθικῆς τε καὶ ὀλικῆς,
«Πάντα μοι ἔγει, ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει»
πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθῆσομαι
ὑπὸ τίνος; (1) Διὰ τοῦ πάντα μοι ἔξεστιν, σημαί-
νεται ἡ ἐλευθέρη βούλησις, διὰ δὲ τοῦ αὐτὸ πάντα
συμφέρει καὶ τοῦ οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθῆσομαι ὑπὸ
τίνος; σημαίνει τὸ λογικόν.

Οἱ ἀμὰθεις τῆς Γραφῆς καὶ τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης
ἀνθρώποι λαμβάνουσιν ἐν ὅσῳ μόνον τὸ πρῶτον καὶ ἐλευθε-
ρὸν αὐτὸ καὶ κατὰ τὸν τρόπον καὶ τὴν κοινωνίαν ἀμάρταν-
νόντες «εἴμην, ἄγχι, ἐλευθεροὶ νὰ κίμω ὅ,τι θέλω»
ὅχι, τῷ λέγει ἡ λογικὴ, δὲν εἶσαι ἐλευθερὸς νὰ κίμω ὅ,τι
θέλεις, ἀλλ' εἶσαι ἐλευθερὸς νὰ κίμω ὅ,τι πρέπει. «Πάντα

(1) 1. Κορινθ. ΣΤ'. 19.

μοι ἔξεστιν, ἀλλ', οὐ πάντα συμφέρει». Ἡ ἐλευθερία,
ἀν δὲν συμβαδίζῃ πρὸς τὸ πρέπει καὶ τὸ ὠφελίμον, εἶνε
ἀνελεύθερος δουλεία.

Ὁ Σωτὴρ ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, ὅπως καθάρσῃ τὴν
θέλησιν ἀπὸ τὴν ῥοπήν πρὸς τὴν ἀμαρτίαν καὶ φωτίσῃ τὸν
νοῦν διὰ τοῦ φωτός τῆς γνώσεως, διότι ἡ ἀμαρτία, ὅπως
εἶπαμεν, τὸν εἰς θελήσει, εἰς βλάβην ἐπιστεύτου χρεωκοπίας.
Ἡ ἐπανόρθωσις τῆς καταπεπτωκυίας, ἀνθρωπότητος ἀπῆλ-
θειν ἀγαθότητα καὶ θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν· αὐτὰ δὲ
μόνον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου εἶδομεν, διότι
οὐδεὶς ἐλάλησεν ὡς ὁ Ἰησοῦς, οὐδὲ ἠγάπησεν ὡς ὁ Ἰησοῦς,
οὐδὲ ἠδύνατο ὡς ὁ Ἰησοῦς.

Ἡ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ Ὁ ΚΛΗΡΟΣ ΑΥΤΗΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ Μ' ΑΙΩΝΑ

Ὁ κλήρος τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας διέτηρξεν μέχρι
σήμερον τὰς τῆς πίστεως δόγματα ἀλώθηται καὶ ἀκέραια,
τὰς δὲ παραδόσεις τῆς Ἀποστολικῆς καθολικῆς ἐκκλησίας,
τὰς ὑπὸ τῶν ἐκτὸς οἰκουμενικῶν Συνόδων ἀναπτυχθείσας
καὶ κυρωθείσας, εὐλαβῶς ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ πράξει κρατεῖ
καὶ φαρμαρρίζει.

Ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ὑποστηρίξεως τῶν τε δογμάτων καὶ
ιερῶν παραδόσεων κατὰ τῶν νολευτῶν αὐτῶν Παπικῶν
καὶ διακαρτυρομένων καὶ καθ' ὅλων τῶν αἰρετικῶν ἀπέ-
δειξεν ὁ Κλήρος τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας αὐταπάρανσιν
μαρτύρων καὶ ἐμολογητῶν τῶν πρώτων αἰώνων.

Καὶ ὅμως παρὰ τὴν τόσον εὐλαβὴ τήρησιν τῆς Ἱερᾶς
παρακαταθήκης, ὁ κλήρος, ἐν ὅλῳ ἐννοουμένους, δὲν ἐπι-
βάλλεται, τόσον, ὅσον εἶνε ἀνάγκη, ἵνα συγκρατηθῇ εἰς
τὴν πίστιν καὶ παροτρυνθῇ εἰς τὴν εὐσίειν, ὁ λαὸς δὲν
ἐξουσιάζει τῶν ψυχῶν, δὲν ἔχει ἐν ἰσχύος κράτει τὰς κοι-
νωνίας τῶν πιστῶν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς πνευματικῆς προ-
όδου καὶ τῆς ἡθικῆς τελειοποιήσεως. Ἡ θέσις του ὡς πρὸς
τὸν λαὸν κατὰ τοὺς τελευταίους μέγιστος αἰῶνας φαίνεται
ὅχι τόσον ὀρισμένη καὶ σκόπιμος, ὅσον πράγματι ὀφείλει νὰ
ᾖ ἀπὸ Θεοῦ θεσπισθεῖσα... Φυσικὸν εἶνε νὰ ἡγῆται ὁ κλήρος
καὶ νὰ ἀκολουθῇ ὁ λαὸς σύμῃ. Τοῦ δικαιώματός του τού-
του δὲν ποιεῖται ὁ ἡμέτερος κλήρος χρῆσιν σπουδαίως καὶ
σθεναρῶς, καὶ ἡ θέσις του καθίσταται ἐν πολλοῖς στέσιμος
καὶ ἀδρανής.

Ἐν τῷ κλήρῳ βεβαίως δὲν ἐπαυσε νὰ ἐκπροσωπῆται ἡ
ὀρησιαία καὶ νὰ ὑπομνησκηται ὁ Χριστός, ἀλλ' εἰς τὰ
ἔργα τοῦ κλήρου δὲν φαίνεται θαυματουργοῦσα ἡ ὀρησιαία
καὶ βασιλεύων ὁ Παγιοδύναμος Χριστός, ὡς κατὰ τοὺς
πρώτους αἰῶνας, καθ' οὓς ἐγένετο ἡ θεμελίωσις τοῦ οἰκο-
δομήματος τῆς Χριστιανικῆς ὀρησιαίας.

Διὰ τοῦ κλήρου γενικῶς ἐντροσημένον τελοῦνται τὰ μι-
στήρια καὶ ἐνεργεῖ ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀλλὰ
διὰ τοῦ κλήρου δὲν οἰκοδομοῦνται αἱ ψυχαὶ καὶ δὲν συν-
αρθρῶνται εἰς τὰ μυστήρια τῆς αἰωνίου ζωῆς, ὡς συνέ-

βαινεν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Παύλου καὶ ἐξηκολούθησε μέχρι
τοῦ ὁγδοῦ αἰῶνος γενικῶς, ἡ δὲ ἐπέκτασις τῆς πίστεως δὲν
ἐνεργεῖται καταπληκτικῶς καὶ θαυμασίως ὡς κατὰ τοὺς
πρώτους αἰῶνας.

Ἄγει τὸν εἰκοστὸν ἀπὸ τῆς γεννήσεως αὐτῆς αἰῶνα ἡ
Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία. Εἶδομεν (!) ὅτι εἰς τοὺς πρώτους
αἰῶνας ἐνδραχόμενα κατετράπωται τοὺς ἰκανοὺς καὶ θριαμ-
βεύουσιν ἔσθῃς τὸ τῆς ὀρθοδοξίας τρόπιον.

Νῦν ὑπέρποτε φυσικὸν ἦτο νὰ ἀνδρῶνται καὶ νὰ ἀνα-
δεικνύηται ἀκατανίκητος εἰς τοὺς ἐν σκότει καθημένους φέ-
ρουσα τὸ τῆς ἀληθείας φῶς. — Νῦν ὑπέρ ποτε ὡς ἐσχάτου
τῆς γῆς ἔπρεπε σθιναρὰ καὶ ἐπιβάλλουσα νὰ ἀντηγῇ ἡ
φωνὴ τῆς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας μαρτυρίας αὐτῆς καὶ τὰ πλήθη
τῶν βαρβάρων καὶ ἀγρίων λαῶν ἀπὸ ταύτης νὰ δέχωνται
τὴν τοῦ πολιτισμοῦ εὐεργεσίαν.

Οὐδὲν ἐκ τούτων.

Φαίνεται εἰς ἡμᾶς πάλι, ἐὰν συντηρήμεθα καὶ ἐὰν τὴν
παρακαταθήκην δὲν ἀπωλείσωμεν!

Ναί! ἀλλὰ πλανώμεθα μὴ θελόντες νὰ γνωρίζωμεν τὸν
πλήρη δόξης προορισμὸν ἡμῶν. Ναί! ἀλλὰ εἰμεθα ἄνοχοι,
διότι παντοδύναμοι ὄντες δὲν συντασσόμεθα εἰς ἐκστρα-
τεῖαν καὶ δὲν ἐπὶ ζήτουσιν ἐπαύλα τιμῆς καὶ δόξης οὐρανοῦ
ἐν τῇ κατανίκησει τοῦ κακοῦ καὶ τῇ διαδόσει τοῦ φωτός
τοῦ ὁποίου φύλακες πρώτοι ὑπὸ τῆς θέας προνοίας ἐτά-
χθημεν.

Ἡ Ἐκκλησία ἡ Ἀνατολικὴ ἔχει παγκόσμιον προορι-
σμόν. Ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐτάχθη ἵνα στρεφύνηται οὐχὶ ὑπὲρ
ἐαυτῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τοῦ κόσμου σύμπαντος. Εἰς δὲ
τὴν ἱστορίαν ἀπεδείχθη ὅτι αὐτὴ ἐλαβε καὶ κατέχει πλη-
ρες τὸ μυστήριον τῆς ἀληθείας, καὶ διὰ τοῦτο ἔχει καὶ
τὸ καθήκον νὰ διατηρηθῇ πηγὴ τῆς φωτιστικῆς μυσταγω-
γίας εἰς πάντα τὰ ἔθνη.

Τιμὸθεος Ἀναστασίον

ΑΙ ΑΡΧΑΙ

ΗΤΟΙ

ΑΙ ΚΥΡΙΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΙ

ΕΦ' ὧΝ ΤΟ ΚΑΝΟΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΝΑΤΟΛ. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ

(Συνέχεια τῶν ἐν ἀριθ. 157)

§ 48. Ἡ ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῆς διὰ
πλάσε, καὶ ἀπετέλεσε σύστημα διακρίσεως παρεμφερές πᾶσι
πρὸς τὸ τῆς δυτικῆς, καὶ ἐν πολλοῖς τελειότερον καὶ σκοπι-
μώτερον ἐκείνης, ὅπερ ἐτήρησε κατὰ τὸ δυνατόν καὶ ἐν ταῖς
μετέπειτα χρόναις. Καὶ ἐν ταύτῃ, ὡς ἐν ἐκείνῃ, διακρίνον

(1) Σ. Σ. Δ. Ὡς ἐξηλώσαμεν καὶ ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ, ἐν τῇ
Ἀναπλάσει δημοσιεύσαμεν ἀποσπάσματα ἐξ ἀνεκδότου συγγρα-
φῆς τοῦ πανοσιολογιωτάτου ἀρχιμ. κ. Τιμοθέου Ἀναστασίου φερού-
σης τὸν τίτλον «Κλήρος καὶ Ἔθνος».

και τα πρόσωπα, ὧν ἔργον εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ τῆς Ἐκκλησίας διοίκησις, ἀπὸ τῶν μεριμνώντων περὶ τῆς ἐξωτερικῆς αὐτῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καλουμένης δικαιοδοσίας. Πρὸς τῆς λεπτομεροῦς δ' ἐξέτασις τῶν ἔργων καὶ τῶν κυβερνητικῶν τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας λόγος ἐκτινῆς γενήσεται ἐν τῇ διαπραγματεύσει τοῦ διοικητικοῦ αὐτῆς Δικαίου, ἡ γενικώτερον καὶ ἐλληνικώτερον εἰπεῖν, ἐν τῇ ἀκριβείᾳ ἐρευνῇ καὶ παρατάσει τῆς πολιτείας τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Νῦν δ' ἐξετάζοντες καὶ διατυπώντες μόνον τὰς γενικὰς Ἀρχὰς τοῦ καθόλου Δικαίου αὐτῆς, εὐρίσκωμεν ὅτι, ὅπως ἡ νομοθεσία (ὅρα κεφ. Α', Β', Γ'), καὶ τὸ συνταγματικὸν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας Δικαίου (ὅρα κεφ. Δ', § 27) πληροῦσται ἐν αὐτῇ ἀνεπτυχθῆσαν ὑπὸ τῶν Συνόδων καὶ τῶν Πατέρων καὶ διεσπληνίσθησαν ὑπὸ τῶν μετέπειτα ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν, ὡς ταῦτα περιστατικαί ἐν τῷ Συντάγματι τοῦ Φωτίου, οὕτως καὶ ἡ διοίκησις, ἥτοι τὸ διοικητικὸν τῆς Ἐκκλησίας ταύτης Δικαίου σκοπιμώτατα ὠρίσθη καὶ ἀπετελέσθη.

Ἀνασκοποῦντες τὴν ὅλην πολιτείαν τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, βλέπομεν ὅτι ἐπιπνέει ἐν αὐτῇ τὸ πνεῦμα τῆς μετὰ λόγου ἐλευθερίας καὶ τῆς αὐτενεργοῦ δράσεως κατὰ τὰς δοθείσας αὐτῇ παρὰ τῶν ἀφ' ἡμετέρων τοῦ Λόγου νομοθετικὰς καὶ διοικητικὰς Ἀρχάς. (1) ἐπιπνέει τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἐπιφοιτῆσαν εἰς τοὺς Ἀποστόλους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς. (2) Τὸ ἅγιον πνεῦμα, ὅπερ ἐφώτισεν τὴν διάνοιαν τοῦ ἀληθινοῦ τοῦ Ὁμοουσίου προκατιστοῦ Ἀθανασίου, τοῦ θεολόγου Γρηγορίου, τοῦ χρυσορρήμονος Ἰωάννου καὶ τῶν λοιπῶν ἐνθίων ὑπερμάχων τοῦ Λόγου, αὐτὸ τοῦτο ἐμπνέει πάντοτε καὶ ζωογονεῖ τὴν ὀρθόδοξον ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς διαπρέποντας τῶν λειτουργῶν αὐτῆς. Ἐν δὲ σήμερον ἡ Ἐκκλησία αὕτη στερεῖται τοιούτων θεηγόρων ὀπλιτῶν, οἱ οἱ μνημονεύοντες, δὲν πταίει ἡ Ἐκκλησία, πταίουσιν αἱ περιστάσεις. Τὸ πνεῦμα ὅμως τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ παρουσία τοῦ Λόγου μένουσιν αἰετοί ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ τὰ «σεισὴ τῆς ἐκλογῆς» (3) δὲν φαίνονται ἐπὶ ὑπάρχοντα· διότι ὁ παρὼν αἰὼν κατέστη εἰσὲρ ποτε ὑλόφρων καὶ χαμαίηλος καὶ δύναται νὰ παρασύρῃ καὶ τοὺς ἀδαμαντίνους τῶν χαρακτῆρων. Οὐδὲν ἦττον ἐφ' ὅσον ἱστανται, ὡς στύλοι ἄσειστοι, ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ οἱ πολύφατοι ἐκείνοι ἀστέρες κατὰ τὸν οἶον ὕμνον, τὰ τηλαυγῆ ἐκείνα πρόσωπα, ἅτινα ταύτην προήγαγον καὶ θαυμασίως κατεκόσμησαν, οὐδένα κίνδυνον ἡ Ἐκκλησία αὕτη διατρέχει. Ἡ πολιτεία αὐτῆς δὲ διατελεῖ οὕσα ἡ πολιτεία τοῦ Θεανθρώπου καὶ τῶν Ἀποστόλων, ἡ πολιτεία τῶν ἀμικητῶν λόγῳ τε καὶ ἔργῳ κυβερνητῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῇ. Ἡ σύνταξις δὲ καὶ ἡ πραγματικὴ τῆς πολιτείας ταύτης παρίσταται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἐν τελείᾳ ἀπερτισμένη καὶ οὐδὲν ἑτερον λείπει ἐν τῇ πλήρει ταύτης ἐφαρμογῇ παρὰ ἡ ἐν ὅλῳ ἀφοσιώσις καὶ ἡ νοητικὴ προπαρασκευή τῶν κυβερνώντων τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην.

(1) Δουκ. α'. 2. (2) Πράξ. β'. 1-4. (3) Πράξ. β'. 15.

§ 49. Ὡς βάσις τῆς ἱεραρχίας τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξαν πάντοτε οἱ τρεῖς ἀποστολικοὶ βαθμοί, ὁ τοῦ διακόνου, τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ὁ τοῦ ἐπισκόπου, ὧν ἔνθεν καὶ ἐνθεν ὠρίσθησαν προσωπομαί ἡ τίτλοι κατώτεροι καὶ ἀνώτεροι (ὅρα § 27) πρὸς τὴν ἀκριβεστέραν καὶ τελειοτέραν ἐφαρμογὴν καὶ πραγματικῶν τῆς καθόλου ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας ἡ κυβερνήσεως. Ἀλλ' ὅμως οἱ τίτλοι οὗτοι κατὰ τὴν γνήσιον πνεύμα τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἥτοι τὸ ἀρχαῖον ἀποστολικὸν πνεῦμα, ὑπὸ πνευματικὴν ἐποψὴν ἐξετάζομενοι οἱ μὲν ἀνώτεροι τοῦ ἐπισκόπου οὐδόλως διαφέρουσι τούτου, καίτοι ἡ ὀνομασίη καὶ ἀνάρρησις αὐτῶν συμπαρακολουθεῖται μετὰ πλείονων τύπων χάριν κυβερνητικῶν σκοπῶν. Ὡσαύτως οἱ τίτλοι, οἱ κατώτεροι τοῦ διακόνου, οὐδόλως διαφέρουσι τούτου κατὰ τὸ πνευματικὸν χάρισμα, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὴν ὀνομασίαν καὶ τὴν διακονίαν αὐτῶν, καὶ τοῦτο πάλιν χάριν αὐτοῦ τοῦ προκατιστοῦ σκοποῦ τῆς Ἐκκλησίας. Ματαῦν δὲ τοῦ ἱερέως, ἥτοι τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ τοῦ ἐπισκόπου ἡ μόνη διαφορὰ ἔγκειται ἐν τῇ ὀνομασίᾳ καὶ ἀναγορεύσει τούτου, ἥτις παρομοιωθεῖται μετὰ πλείονων διατυπώσεων καὶ ἐπιδείξεων χάριν τοῦ ὑψηλοτέρου ἔργου τοῦ ἐπισκόπου, ὅπερ εἶναι οὐ μόνον ἡ τῶν μυστηρίων τέλεσις καὶ ἡ τοῦ θεοῦ λόγου διδασκαλία ἀλλὰ κυρίως καὶ πρὸ πάντων ἡ διοίκησις τῆς ἀνατολικῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ χειροτονία τῶν αὐτῇ ὀφεισμένων, ἐν ᾧ ὁ ἱερεὺς εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπηλλαγμένος τῆς μερίμνης ταύτης τῆς διοικήσεως. Οὐδὲν ἦττον κατὰ τὸ πνευματικὸν χάρισμα ἀμφότεροι οἱ βαθμοὶ οὗτοι τῆς ἱερωσύνης οὐδόλως διαφέρουσιν ἀλλήλων. Ἡ θεία χάρις, ἡ προσδιδόμενη τούτοις ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἡ αὐτὴ διότι ἀμφότεροι, ὅτε ἱερεὺς καὶ ὁ ἐπίσκοπος, θεωροῦνται ἕνα τῆς σημασίας τῆς ἀδιαλείπτου διαδοχῆς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ὡς ἱστέιοι τῶν Ἀποστόλων διάδοχοι, οἵτινες ἐκείνου ἐκείνου οὐ μόνον σινοεργοὺς καὶ σιστρατιώτας, ἀλλὰ καὶ πρεσβυτέρους καὶ συμπρεσβυτέρους (4). Ἡ σημασία δ' αὐτῇ τῆς ἰσῆς συμμεθέλλει τῆς πνευματικῆς χάριτος, ἥτοι τῆς θείας ἐπιφωτισίας, ἡ ἡ ὀρθόδοξος ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἀσπάζεται καὶ παρέχει εἰς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἐπισκόπους αὐτῆς, οὐδόλως ἀντιφάσκει πρὸς τὴν ἀποστολικὴν ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν τούτων σύστασιν καὶ διάρκειαν. Ὁ Παῦλος, γράφων πρὸς τὸν Τιμόθεον καὶ τὸν Τίτον, δὲν ἀπονέμει αὐτοῖς δύναμιν ἑτέραν πνευματικῶν τῶν καὶ θεοτεράων τῆς τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλ' ἐξουσίαν κυβερνητικὴν ὑπερτέραν μετὰ πρᾶότητος καὶ ἐπισκευῆς, ὅπως αἱ Ἐκκλησίαι αὐτῶν προαίρῃσι καὶ κατευσθῶνται ἀπὸ πρεσβυτέρων, λέγει, μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρας νεωτέρους ὡς ἀδελφοὺς πρεσβυτέρους, ὡς μητέρας νεωτέρας, ὡς ἀδελφάς, ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ (5), καὶ πάλιν αὐτοὺς καλῶς προσεστώτας πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιοῦσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ λέγει γὰρ ἡ γραφή, ἀβούν ἀλοῦνται οὐ φειδώσεις,

(4) Β'. Ἰωάν. 1. Γ'. Ἰωάν. 1. Δ'. Πέτρος ε'. 1.

(5) Α'. Πρὸς Τιμόθεον ε'. 1-3.

καὶ, σάβιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ (1). Κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἔκτος ἐμῇ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. Τοὺς ἀκαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἐλεγε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσι (2). Ἐν τοῖς λόγοις τούτοις τοῦ Ἀποστόλου οὐδέμια ἑτέρα σημασία περιέχεται ἢ ἡ κυβερνητικὴ ἐξουσία, ἡ παρεχόμενη ὑπὸ τοῦ παραινούντος θεοῦ στρατιώτου τοῦ Σωτῆρος εἰς τὸν παραινόμενον ἐπίσκοπον τῆς τῶν Ἑβραίων Ἐκκλησίας. Ἡ αὕτη ἐπίσης σημασία περιέχεται καὶ ἐν ταῖς ἐπομέναις πρὸς τὸν Τίτον παραινέσεσιν. α' Ὑπομνήσκει αὐτοὺς ἀρχαίς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσασθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἡγαθὸν ἐταίρους εἶναι, μὴδένα βλασφημεῖν, ἀμάρτυρας εἶναι, ἐπισκέψαι, πᾶσαν ἐνδεικνυμένης πραότητος πρὸς πάντας ἀνθρώπους· ἡμεν γὰρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλάνωμένοι, δουλοῦντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διαγόντες, στυγῆτοί, μισῶντες ἀλλήλους· ὅτε δὲ ἡ χηρότης καὶ ἡ φιλήνθρωπος ἐπεφάνη τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὧν ἐπονήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἑωσέν ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ παλυνγενίας, καὶ ἀνακαίνωσις πνεύματος Ἁγίου, οὐ ἐξ ἑλπίδων ἢ ἡμᾶς πλουτίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ἵνα δικαιοῦντες τῇ ἐκείνου χάριτι, κληρονόμοι γενώμεθα κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου (3). Νομίζομεν ὅτι οὐδεὶς τῶν εἰλικρινῶν καὶ ἐμβριθῶν ἐξηγητῶν τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας ὁ δὲ ὁδόντες ν' ἀποδώσῃ εἰς τοὺς ἀνωτέρω λόγους τοῦ Παύλου ἑννοίαν ἑτέραν πλὴν τῆς καθαρᾶς κυβερνητικῆς, τούτῃσιν ὅτι ὁ ἐπίσκοπος τῆς τῶν Κρητῶν Ἐκκλησίας Τίτος ὀφείλει νὰ διοικῇ τὴν ἐκείνου Ἐκκλησίαν, ὡς νοθεῖται αὐτὸν ὁ Ἀπόστολος, καὶ ὅτι οὗτος οὐδεμίαν ἑτέραν θεοτέραν ιδιότητα ἢ χάρισμα τι ὑπερφυέστερον χορηγεῖ αὐτῷ.

§ 50. Κατὰ τὰ ῥηθέντα ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ συμβιβάζεται ἀρμονικῶς τὰ μυστήριον τῆς ἱερωσύνης μετὰ τοῦ κυβερνητικοῦ σκοποῦ αὐτῆς καὶ τηρεῖται ἅμα ἡ σωφρον ἐκείνη ἐλευθερία, ἥτις ἐν πάσῃ κοινωνίᾳ εἶναι ἀναγκαστικὴ πρὸς προαγωγὴν αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἀπὸ κατὰθεσμιένων βάσεων καὶ θεμελιακῶν ἀρχῶν ἢ ὄρων, οἵτινες οὐτὴ νὰ ὑπερπηδῶνται ἐπιτρέπεται, ὡς πράττει ἡ δυτικὴ Ἐκκλησία, οὐτὴ νὰ αἰρῶνται, ὡς πράττουσιν οἱ διαμαρτυρόμενοί, περὶ ὧν ἀμφοτέρων ἐπιτελέστερον κατωτέρω ἐξηγουμένη.

§ 51. Ἡ ἱεραρχία τῆς χειροτονίας (potestas ordinis), ἥτοι ἡ ἐσωτερικὴ τῆς Ἐκκλησίας ἐξουσία (potestas ecclesiastica interna), διατηρεῖται ἐν τῇ ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ περὶ τοῦ ὡς ὀφίστατο ἐν τοῖς ῥηθένσι τῆς ἀρχαίας αὐτῆς (4).

(1) Λευκ. 10'. 13. Δευτερον. 19'. 14. καὶ 15'.
(2) Α'. Πρὸς Τιμόθεον ε'. 17-20.
(3) Πρὸς Τίτον γ'. 1-7.
(4) Ἐμβριθὴς καὶ πολυαυθὴς Πραγματεία περὶ τοῦ θέματος τούτου εἶναι ἡ τοῦ ἐν τῇ Πανεπιστημίᾳ καθ' ἡγήτου κ. I. Βύρτζιου, ἐπιγραφουμένη τοῦ κανονικοῦ Δικαίου τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τὰ περὶ ἱερατικῆς ἐξουσίας ὑπὸ Ἰωάννου Πηλοῦ καὶ Βύρτζιου. Τεύχος πρῶτον. Ἐν Ἀθήναις, 1872. 100 σελ.

Ἡ ἱεραρχία ὅμως τῆς δικαιοδοσίας (potestas jurisdictionis), ἥτοι ἡ ἐξωτερικὴ τῆς Ἐκκλησίας ταύτης ἐξουσία (potestas ecclesiastica externa) ἐκείνῃ μεγάλως διατηρήσθη δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον μόνον οἱ τίτλοι τῶν πάλαι σπουδαίων ἀξιωματικῶν αὐτῆς (5).

(Ἀκολουθεῖ) Δημήτριος Ζωμπολίδης.

Ο ΡΑΒΒΙΝΟΣ ΙΣΑΑΚ Μ.

ΠΙΣΤΕΥΣΑΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΝ
ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΟΝΗΘΗΣ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ

πλήρης ενδιαφέροντος καὶ ποικίλων περιπετειῶν,
καὶ ἑκθεσὶς πασῶν τῶν Προφητειῶν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης
περὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
ὑπὸ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Χ. ΑΜΒΡΑΖΗ
Καθηγητοῦ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἀ. ε. 159).

— Ἡ Μερὶθ Χαδσά, ἡρώτησεν ὁ Σαμουὴλ, ἀναφέρει πλατύτερον περὶ τοῦ λίθου τούτου; Οἱ πρῶτοι Ἰουδαῖοι, οἱ ὅποιοι ἔγιναν χριστιανοί, εἶχον ἐννοήσει καλῶς τὴν σημασίαν τοῦ λίθου τούτου;

— Οὕτω οἰκνέται, ἀπεκρίθη, καὶ εἶναι κατὰ δόξαν ἐξ ὧν λέγουσιν αὐτοί. Ἰδοὺ π. χ. τί λέγει ὁ πρῶτος Ἰουδαῖος, ὅστις μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀνδρέου ἐπίστευσεν εἰς τὸν Μεσσία, δηλ. ὁ Πέτρος· «Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὅτι καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐν τῷ ὄνματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ἡμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρίστηκεν ἐνώπιον ὧν ὁ λόγος· Οὗτος ἐστὶν ὁ λίθος, ὁ ἐξουθενήσας τὴν ἡμῶν τῶν οἰκδομῶντων, ὃ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας· καὶ οὗ ἐστὶν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία· οὗτε γὰρ ὄνομα ἐστὶν ἑτερον ὑπὸ τὸν οὐρανόν, τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς». (6)

— Ἀναφέρουσι καὶ ἄλλοι περὶ τούτου; ἡρώτησεν ὁ Σεμουὴλ.

ταύτη ἐξετάζονται λεπτομερῶς τὰ ἔργα τοῦ κλήρου τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ εἰδικῇ αὐτοῦ ἐκείνῃ δράσει καὶ ζωῇ, ἥτις ἐν τῇ Δικαίᾳ τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας ἱεραρχία τῆς χειροτονίας (hierarchia ordinis) ἐκλήθη, ἵδιᾳ ὅμως ἀναπτύσσονται καὶ συστηματικῶς διατυπώνεται τὰ περὶ τῶν προσόντων τῶν χειρονομήτων καὶ τῶν χειροτονούντων. Ἠρβλ. καὶ Waller ἐν β' ἀνωτέρῳ ἐκδ. 14, § 204-215 κ. ε. § 239.

(5) Σπουδαῖον ποιητικὸν περὶ τῶν ἀξιωματικῶν (officiaria) τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ δράσει αὐτῆς τῇ κυβερνητικῇ, ἥτοι τῇ κληθείᾳ ἐν τῇ δυτικῇ Ἐκκλησίᾳ ἱεραρχία τῆς δικαιοδοσίας (hierarchia jurisdictionis), συνέταξεν ὁ ἀναμνησθεὶς (ὅρα κεφ. Α', § 39, σημ. 1) Δρ. Ἰωσήφ Zischman, ἐπιγραφόμενον Die Synoden und die episcopalen in der morgenländischen Kirche. (Al Synoden καὶ τὰ ἐπισκοπικὰ ἀξιώματα ἐν τῇ ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ), Wien 1867. Ἐν αὐτῇ τὰς συστημῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν πάντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας καὶ διατυπώνονται ἀκριβῶς τὰ καθήκοντα τῶν περὶ τὸν οἰκουμένην Πατριάρχην συνόδων. Ἠρβλ. Συντάγματος κανόνων τ. 1. σελ. 531 κ. ε. Waller ἐν β' ἀνωτέρῳ ἐκδ. 14, § 164-166.

(6) Πράξ. Δ'. 10-13.

— Μάλιστα, τῷ εἶπον· ὁ τὸ πρῶτον φανατικός· τοῦ-
θαίος Σαουλ ἢ Σαῦλος, καὶ ἔπειτα θερμὸς Ἀπόστολος τοῦ
Χριστοῦ Παῦλος, λέγει· «ἔρχο οὖν οὐκέτι ἐστὶ ξένος καὶ πά-
ροικος, ἀλλὰ συμπολίτης τῶν ἁγίων καὶ οἰκείου τοῦ Θεοῦ,
ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προ-
φητῶν, ὅντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν ᾧ
πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὐξεῖ εἰς καὶν ἅγιον ἐν
Κυρίῳ» (1). Ἀλλὰ καὶ ἀλλαγῇ λέγει ὁ Παῦλος· «Τί οὖν
ἐροῦμεν; Ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην κατέλαβον
δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως; Ἰσραὴλ δὲ
διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς νόμον δικαιοσύνης οὐκ ἔφθασε·
δικαί; ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων νόμου· προ-
σέκοψαν γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ προσηκούμενου, καθὼς γέ-
γραπται· «Ἰδοὺ, τίθημι ἐν Σιών λίθον προσδόμματος, καὶ
πέτραν σκανδάλου» καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ κατα-
σχυνθήσεται» (2).

— Γέγραπται; ἀνέκραξεν ὁ Σεμουὲλ· ποῦ γέγραπται;
ἠρώτησεν. Ἄν ὁ Παῦλος ἔγνω τὸν Ἡσαΐαν, εἰδομεν ἂνω-
τέρω, ὅτι ὁ Ἡσαΐας λέγει μόνον· «Ἰδοὺ, τίθημι ἐν Σιών θε-
μελίον, λίθον, λίθον ἐκλεκτὸν ἐντίμον ἀκρογωνιαίου, θεμέ-
λιον ἀσφαλές· ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτὸν δὲν θέλει κατασχυνθῆναι».
Ποῦ εὗρεν ὁ Παῦλος αὐτὸν λίθον τοῦ προσδόμματος καὶ τὴν
πέτρην τοῦ σκανδάλου; Ποῦ;

— Ἀτυχῆ Σεμουὲλ! εἶπον· ὁ Παῦλος ἐγνώριζεν ἄριστα
τὰς Ἀγίας Γραφὰς καὶ ὅλους τοὺς Προφήτας, ὡν πλήρης
τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τὸ ῥητόν, ὅπερ ἀνωτέρω ἀνέφερες,
εἰς ποῖον κεφάλαιον τοῦ Προφήτου Ἡσαΐου εὐρίσκεται;

— Εἰς τὸν 16ον στίχον τοῦ ΚΗ'. κεφαλαίου, εἶπε.

— Πολὺ καλῶς, τῷ εἶπον· Ἀλλ' ὅ,τι ἀναφέρει ὁ Παῦ-
λος δὲν εὐρίσκεται εἰς τὸ ΚΗ' κεφάλαιον, ἀλλὰ εἰς τὸ Η'.
κεφ. τοῦ αὐτοῦ Προφήτου, στίχ. 14.

Ἀνάγνων, παρακαλῶ, τῷ εἶπον, τὸν στίχον αὐτόν.

Καὶ ὁ Σεμουὲλ εὗρεν τὸ Η'. κεφ. τοῦ Ἡσαΐου ἀνέγνω
τὸν 14ον στίχον αὐτοῦ μεταφράσας ὡς ἑξῆς:

— «Καὶ θέλει εἰσθαι διὰ ὀγκοστήριον θέλει εἰσθαι ὁμοῦς
διὰ πέτρων προσδόμματος καὶ διὰ βράχων πτώσεως εἰς τοὺς
δύο αἰκῶς τοῦ Ἰσραὴλ· διὰ παγίδα καὶ διὰ βράχια εἰς
τοὺς κατοικοῦντας τῆς Ἰερουσαλὴμ. Καὶ πολλοὶ θέλουσι προ-
σκόψει ἐπ' αὐτά, καὶ πέσει, καὶ συντριφθῇ, καὶ παγιδευθῇ,
καὶ πιασθῇ».

— Ἐχει δίκαιον ὁ Παῦλος, εἶπεν ὁ Σεμουὲλ· ἐγὼ εἶχον
ἀδικον...

— Βεβχίως, τῷ εἶπον· ἀλλὰ τὰ ἀνωτέρω τοῦ Ἡσαΐου
ἐκάνελαβε μετὰ 800 περίπου ἔτη ὁ δίκαιος γέρον Συμεὼν,
ὅτε ἐν τῷ ναφὶ παρούσας βρέφος τὸν Μωσῆα.

— Τί εἶπεν ὁ Συμεὼν; ἠρώτησεν ὁ Σεμουὲλ.

Καὶ ἐγὼ ἀνέγνω, «Ἰδοὺ, οὗτος κείναι εἰς πτώσιν καὶ
ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντι-
λεγόμενον» (3).

— Ὁ αὐτός καὶ εἰς πτώσιν, ὁ αὐτός καὶ εἰς ἀνάστα-
σιν; ἠρώτησεν ὁ Σεμουὲλ.

— Πρόδηλον, τῷ εἶπον· ἐκ τῆς ἱστορίας. Εἰς πτώσιν καὶ
καταστροφήν τοῦ ἐν ἀπιστίᾳ μείναντος Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ,
εἰς ἀνάστασιν δὲ καὶ δόξαν ὅλων τῶν ἔθνων, ἅτινα ἐπίστευ-
σαν εἰς αὐτόν. Μήπως δὲν ἀνέγνωμεν πρὸς ὀλίγον εἰς τὸν
Ἡσαΐαν, ὅτι «ὅτι πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν δὲν θέλει κα-
τασχυνθῆναι»; ἠρώτησα.

(Ἐχολούθει)

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ 28ης ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ (ΛΟΥΚ. ΙΕ' 11-32) (1)

Ποῖον σημαίνει ἡ παραβολὴ μετὰ τὸν ἀνθρώπον, τὸν ὁποῖον
ἀναφέρει; Αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν Θεόν. Οἱ δὲ δύο υἱοὶ ἀντι-
προσώπευον τί; Τὰς δύο τάξεις, εἰς τὰς ὁποίας ἀπὸ ἠθικῆς
ἀπόψεως διαίρεται ἡ ἀνθρωπότης. Ὁ υἱὸς ὁ μεγαλύτερος
ἀντιπροσωπεύει τοὺς δικαίους καὶ εὐσεβεῖς, οἵτινες μένουσιν
πιστοὶ καὶ ὑπῆκοοι εἰς τὸν οὐράνιον Πατέρα· ὁ υἱὸς ὁ νεώ-
τερος, εἰκονίζει ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ληημονοῦν τὸν Θεόν καὶ
ἐπιδίδονται εἰς βίαν ἀτακτον, ἀχαλίνωτον, ἄσωτον,
φθειρόντες τὴν ψυχὴν των, λερώνοντες καὶ ἐξευτελιζόντες
τὸ ἅμμά των μέσα εἰς τὸν βόρβορον τῆς ἁμαρτίας. Ὁ υἱὸς
ὁ νεώτερος ἀποσιμᾷ ἀπὸ τὴν πατέρα του τὸν Θεόν, καὶ
εἰς τὴν μέθην τῶν αἰσθήσεων νομίζει ὅτι θά ῥοφήσῃ ὅλην
τὴν ἡδονὴν καὶ θά ἀπολαύσῃ ὅλην τὴν εὐτυχίαν. Ἀλλ' αἱ
ἐλπίδες του διαψεύδονται ἐλασινά. Μακρὰν τοῦ Θεοῦ
κατασπατεύει. Τί; Τὸ γρημά του μόνον; Ὁχι· ἀλλὰ καὶ
τὸ σῶμά του. Καὶ ἔτι πλέον καὶ αὐτὴν τὴν ψυχὴν του.
Ποῦ δὲ φύσκει; Εἰς τὸ νὰ γείνη ἡ θέσις του χειροτέρα ἀπὸ
τὴν τῶν χοίρων.

Εὐτυχῶς ὁ ἄσωτος υἱὸς διέσωσέ τι. Ποῖον; Ὁ,τι ἐξέ-
γει ἀπὸ τὴν ἄβυσσον, ὅ,τι ἀνάσκηκναι ἀπὸ τὴν λάσπην,
ὅ,τι καθαρίζει τὸν ἀκάθαρτον, ὅ,τι συμφιλιώνει τὸν ἁμαρ-
τωλὸν μετὰ τὸν Θεόν. Ποῖον δηλαδὴ; Τὴν δύναμιν τοῦ νὰ
μετανοήσῃ, νὰ ἐπιστρέψῃ, καὶ μετὰ ὀρνῶν καὶ ταπεινώ-
σεως ἐσχάτης νὰ παρακαλέσῃ. Ἀπὸ ἐντροπῆν γαμᾶτος, ἐν
συνειδήσει ὁλοῆς τῆς ἀναξιοτήτος του, κλαυθμούς βάλλων,
προσπίπτει μετὰ γνησίαν μετάνοιαν, ἥτοι μετὰ τὴν συντε-
τριμμένην πρὸς τὸν Θεόν. Καὶ οὗτος; Τὸν ἀναμένει. Ὅτι
πλέον τὸν προῦπαντᾷ. Πῶς; Μετὰ εὐσπλαγγνίας, μετὰ
στοργῆς, μετὰ φιλημάτων. Ἡ μετάνοια καὶ ἡ ἐπιστροφή
κάνουν νὰ λησμονηθῇ ὁ ἁμαρτωλός, καὶ νὰ μείνῃ μόνον
ὁ υἱὸς ὁ ἡγαπήμενός. Ὁβτω μεγάλα εἶνε τῆς μετανόας
τὰ κατορθώματα, καὶ ἄπειρος ἡ εὐσπλαγγνία τοῦ Θεοῦ.
Τάσων ἄπειρος, ὥστε νὰ ἐξεγείρῃ τὴν ἀπορίαν τοῦ θέλοντος
νὰ κρίνῃ τὰ πράγματά μετὰ τὸ μέτρον τῆς δικαιοσύνης. Ἡ
εὐσπλαγγνία αὐτῇ εἶνε μέγα δι' ἡμᾶς θάρρος· ἀλλὰ ἂν
γείνη καὶ μέγας εἰς ἡμᾶς φόβος. Ὅς προσέξωμεν μήπως
ἀποθάνωμεν ἀμετανόητοι, ἢ μήπως ἡ κακία μας φθάσῃ
εἰς βαθμὴν ἀδιόρθωτον. Διότι ἡ μετάνοια ὅλα ἀποπλύνει
εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, ἀλλ' εἰς τὸν Ἄδην, καθὼς λέγει ἡ
Γραφή, δὲν ὑπάρχει μετάνοια.

(1) Ἐπειδὴ ἡ εὐαγγελικὴ περίκοπὴ περὶ τοῦ Ἀσώτου Υἱοῦ εἶνε
μακρά, ἐλλείπει δ' ἡμῖν χώρος, δημοσιεύομεν μόνον τὴν ἐρημνείαν,
τὸ δὲ καίμενον ὡς τὸ ἴδιον βουλούμενος εἰς τὸ σημειούμενον Κεφά-
λαιον τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Κυριακὴ 28 Ἰανουαρίου

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΛΟΥΚ. ΙΕ' 11-32
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἰ. Κερυθ ΣΤ' 12-18

ΘΕΙΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΛΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ ἈΝΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον
Σαββάτῳ 27 Ἰανουαρίου, ὥρ. 8 1/2—7 1/2 μ.μ., Ν.Χ. Ἀμβρόσιος.
Κυριακῇ 28 Ἰανουαρίου, ὥρ. 6 1/2—7 1/2 μ.μ., Μιχ. Ι. Γαλανός.

Ἐν Πειραιεὶ
Πέμπτῃ 25 Ἰανουαρίου, ὥρ. 7—8 μ.μ., Μιχ. Ι. Γαλανός.
Κυριακῇ 28 Ἰανουαρίου, ὥρ. 8—4 μ.μ., Γεώργ. Μακρής.

(1) Ἐρμ. Β' 20. (2) Τωμ. Θ' 30—33. (3) Λουκ. Ι' 84.